

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

24 Mayıs 2019

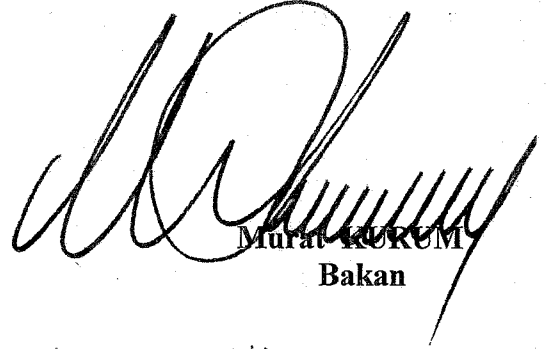
Sayı : 30824082/610- 124347
Konu : Yazılı soru önergeleri

.../.../2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları, Bakanlığımıza geliş tarih-sayıları ile konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EKLER:

- Liste (1 Adet- 2 Sayfa)
- Cevap yazısı (11 Adet, 15 Sayfa)

7/2060 - 6K.75
7/2059 - 6K.75
7/6153 - 6K.59
7/6152 - 6K.59
7/6156 - 6K.59
7/6782 - 6K.63
7/1173 - 6K.11
7/6156 - 6K.59
7/3429 - 6K.29
7/10460 - 6K. -
7/9522 - 6K.108

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN GÜRSEL TEKİN'İN
TBMM 7/6156 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVABI

SORULAR

Bilindiği üzere 1978 yılından itibaren İstanbul Zeytinburnu'nda faaliyet gösteren Nakliyeciler Sitesi, sadece tırların yanaştığı ve tek katlı yapılardan oluşan bir tesisten ibaretti. Arazi, 2014 yılında Suudi Arabistan merkezli bir şirket tarafından satın alınmasıyla birlikte ciddi tartışmaları da beraberinde getirmişti.

Mevcut arazi nakliyecilerin tüm itirazlarına rağmen Şubat 2017 yılında Bakanlar Kurulu kararı, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın onayıyla kentsel dönüşüm kapsamında riskli alan ilan edilmiş, 261 yapı 2018 yılının ocak ayında bir sabaha karşı TOMA'larla tahliye edilerek yıkılmıştı. Gayrimenkulleri ellerinden zorla alınan nakliyeciler ise konuyu yargıya taşıyarak, yürütmeyi durdurma kararı almışlardı.

Danıştay, kararının gerekçesinde “alanın zemin yapısı, genel konumu, ulaşım ağı ve altyapı durumu nedeniyle riskli alan olmadığına, yapıların can ve mal kaybına yol açma riski taşıdığını kanıtlayacak nitelikte bir veri olmadığına, dava konusu alanın riskli alan ilan edilebilmesi için kanun ve yönetmeliğin öngördüğü koşulların oluşmadığına” hükmetmişti.

İstanbul'da yapılan bu uygulamalara bakıldığında, plan disiplininin uzaklaşarak, ayrıcalıklı imar hakları ile kentin geri dönülemez bir şekilde tahrip edildiği açıkça ortadadır.

Bu bağlamda;

- 1- Bahse konu arazi için yargı kararı bulunmasına rağmen “rezerv yapı alanı” yani “yeni yerleşim alanı” ilan ederek, yargı kararını, bir başka işlem ile etkisiz hale getirerek İstanbul'a ihanet edilmesine ortak olduğunuzun farkında mısınız?
- 2- Türk milleti adına karar veren mahkemelerin kararları sizi neden bağlamıyor?
- 3- İstanbul'un planlı, düzenli ve yaşanabilir bir şekilde, tüm İstanbulluların ve Türkiye'nin çıkarına olacak şekilde gelişimine neden engel oluyorsunuz?
- 4- Sayın Erdoğan'ın, İstanbul'a ihanet itirafı ve dikey büyüme eleştirisine rağmen bu plan değişikliğini nasıl açıklıyorsunuz?
- 5- Kamu yararı, “devletin gereksinimlerine cevap veren ve bu ihtiyaçları karşılayan, topluma yarar sağlayan değerler bütünü, menafiumumiye” olarak tanımlamaktadır. Araziye, AVM ve rezidans yapılacak olmasında hangi kamu yararı görülmektedir?

CEVAP

6306 sayılı Kanun'un 2.nci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde “Riskli alan: Zemin yapısı veya üzerindeki yapılaşma sebebiyle can ve mal kaybına yol açma riski taşıyan, Cumhurbaşkanınca kararlaştırılan alan” ifade etmektedir. İstanbul İli, Zeytinburnu İlçesi, Seyitnizam Mahallesi sınırları

içerisinde bulunan yaklaşık 15,6 hektarlık alanı kapsamakta olup, bahse konu alan 6306 sayılı Kanun'un 2 nci maddesinin (ç) bendi uyarınca "üzerindeki yapılaşma" sebebiyle 2017/9867 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına istinaden 10/02/2017 tarihli ve 29975 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak Kanun kapsamında "Riskli Alan" olarak ilan edilmiştir.

6306 sayılı Kanun'un Uygulama Yönetmeliği'nin 5 inci maddesi uyarınca hazırlanan riskli alan dosyasında bulunan bilgi ve belgeler ile alanda bulunan 261 yapıdan, 191 adet Riskli Yapı tespit işlemlerinin kesinleştiği durumu da dikkate alındığında, üzerindeki yapılaşma sebebiyle riskli alan olarak ilan edilen söz konusu alanın "Riskli Alan" ilan edilmesine ilişkin olarak, yukarıda belirtilen ilan süreci Kanun'a ve ilgili mevzuatına uygun nitelikte olduğu tartışmasızdır.

Dava dosyasında bulunan Bilirkişi Ek Raporunda "bina örneklemesinin ve ayrıntılı analizi yapılan bina sayısı riskli alan tespiti için uygun ve yeterli" olduğu belirtilmiştir. Aynı raporda "riskli bina tespiti yöntemi, veri toplama, yaklaşım ve uygulama açısından riskli bina tespit yönetmeliğine de uygun" olduğu da belirtilmektedir.

Ülkemiz önemli bir deprem kuşağında yer almakta olup, tarihi boyunca birçok büyük ve yıkıcı deprem yaşamış ve bu depremlerde birçok can ve mal kaybı meydana gelmiştir. Yaşanan bu depremlerin yanı sıra, yapı ruhsatı olmayan, plansız, çarpık ve imar mevzuatına aykırı yapılaşma sebebiyle, başta deprem tehlikesi olmak üzere diğer doğal afetlerden dolayı da çok sayıda can ve mal kaybı yaşandığı da bilinen bir gerçektir.

Türkiye Deprem Bölgeleri Haritasında 1. Derece deprem bölgesine giren söz konusu riskli alan ve çevresi tarihsel dönemlerde oldukça etkin bir depremsellik göstermektedir.

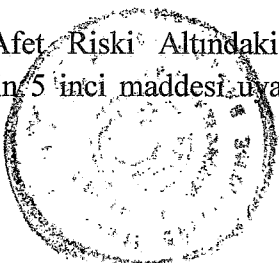
Bahse konu alanın zemin olarak 1. Derece deprem bölgesinde konumlanması ve yapısal ölçümlerde riskli alan olarak tescil edilmesi alana yönelik tedbirlerin en kısa zamanda alınmasını gerektirmektedir.

6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun kapsamında 2017/9867 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına istinaden Riskli Alan ilan edilen alanda %100 oranında anlaşma sağlanmış olup, uygulamalar hak sahiplerinin hisseleri oranında en az üçte iki çoğunluğu ile alınan kararlar doğrultusunda yapı maliklerince yürütülmektedir.

Kentsel dönüşüm süreci sonucunda oluşacak daha güvenilir ve sağlıklı çevrede yaşamak isteyen hak sahipleri açısından Anayasa ile güvence altına alınmış olan "yaşam hakkı" na olanak sağlanması gerektiği düşünülmektedir.

Benzer nitelikte yapıların bulunduğu alanın hem yapısal anlamda hem mekânsal anlamda kentsel yaşam standartlarının ve yapı güvenliğinin düşük olduğu, yapılardan alınan karot örnekleri sonuçları da göz önünde bulundurulduğunda, alanın üzerindeki yapılaşmadan dolayı can ve mal kaybına yol açma riski taşıdığı görülmektedir.

6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun'un Uygulama Yönetmeliği'nin 5 inci maddesi uyarınca hazırlanmış olan riskli alan dosyasında bulunan bilgi ve

belgeler ile alanda bulunan 261 yapıdan 191 tanesinin Riskli Yapı tespiti bulunduğu gözetildiğinde, İstanbul İli, Zeytinburnu İlçesi, Seyitnizam Mahallesiinde bulunan Nakliyeciler Sitesinin, 6306 sayılı Kanun'un 2 inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi uyarınca "Riskli Alan" ilan edilmesine ilişkin olarak yukarıda belirtilen ilan sürecinin Kanun'a ve ilgili mevzuatına uygun nitelikte olduğu anlaşılmaktadır. Söz konusu alanın yukarıda bahsedilen mekansal ve yapısal olumsuzlukların giderilerek yapı stokunun geliştirilmesi ve yaşanabilir mekanların oluşturulması bakımından uygun olacağı değerlendirilmektedir.

